

2019. gada 15. augusts

Nr. 11 (152)

Pirmašskolas Izglītība

Numura
tēmas

- Ogu svētki
- Kukaiņu salidojums
- Joku rīts

Ogu svētki

BENITA STRODE,
Daugavpils pilsētas 27.pirmsskolas izglītības
iestādes pirmsskolas skolotāja

Vasarā mūsu pirmsskolas iestāde īsteno izglītojošo, veselīga dzīves veida veicinošo pasākumu „Ogu svētki”. Šie aizraujošie svētki ļāva bērniem izbaudīt vasaras svaigās smaržas, ogu garšu, nostiprināt zināšanas par veselīgu uzturu un ogu ārstnieciskajām īpašībām.

Darbojas:

Vasara – skolotāja,
Arbūzs – skolotāja,
Saimniece – skolotāja,
Svētku dalībnieki – vecākā pirmsskolas vecuma bērni.

Vasara svētku dalībniekus sagaida pirmsskolas iestādes brīvdabas teritorijā.

Vasara: Labdien, bērni un visi
svētku dalībnieki!

Vasarā putni dzied,
Vasarā pasaulīte zied,
Vasarā, kad saule silda,
Ogas mūsu punčus pilda!

Šodien mūsu pagalmā esam
sanākuši, lai svinētu Ogu svētkus.
Klāt vasara un ogu laiks, tāpēc do-
simies pastaigā uz dārzu un mežu,
rīkosim pikniku.

Rotaļa „Ogās, ogās”

Ogās, ogās, visi ejam ogās,
Lai tie citi, kur tie citi,
Es tiem citiem līdzi.

Vasara: Lietus!

(Bērni atdarina kustības, kad atskan signāls „Lietus!”, visi slēpjas zem lietussargiem.)

Bērni lasa ogu nosaukumus un stāsta par ogu ārstniecisko nozīmi un pielietojumu.

Rotaļa „Tipu tapu ejam mēs...”

Tipu tapu ejam mēs,
Ejam mēs, ejam mēs
Uz tālo mežu zemenēs (avenēs,
mellenēs).
Pēkšņi visi redzam mēs,
Redzam mēs, redzam mēs,
Mežā norā zemenes (klajumā aug
avenes, nogāzītē mellenes).
Ogas lasām, viens, divi, trīs,
Grozā liekam, viens, divi, trīs,
Pilnus grozus, viens, divi, trīs,

Nesīsim uz mājām.

(Bērni iet aplī viens aiz otra un imitē kustības atbilstoši tekstam.)

Svētki ļāva bērniem izbaudīt vasaras svaigās smaržas, ogu garšu, nostiprināt zināšanas par veselīgu uzturu un ogu ārstnieciskajām īpašībām.

Rotaļa "Mēs pa dārzu staigājam".

Rotaļa „Ripo, ripo odziņa”

Ripo, ripo sarkana odziņa,
Odziņa, apstājies, es tev iešu līdzi!
(Bērni stāv aplī rokās sadevušies,
rokas paceltas augšā. Izvēlas ogu,
oga ripo caur vārtiņiem, nostājas
aiz kāda.)

Vasara: Mēs salasījām pilnus ogu
grozus. Tagad pārbaudīsim, kā jūs
protat minēt mīklas par ogām.

- Sarkana meitiņa, balta sirsniņa:
meitiņa mīļa, sirsniņa – nē. (*Avene*)
- Zaļa vistiņa melnas olas dēj. (*Mel-
lene*)
- Papriekšu balts, tad zaļš, pēdīgi
sarkans. (*Zemene*)

Vasara: Malači, mīklas atminējāt!

Ogas ir ne vien garšīgs kārumšs, bet
arī noderīgi augi dziedniecībā un
slimību profilaksē. Paņemiet
kartītes un pastāstiet par tiem.
(Bērni lasa ogu nosaukumus un
stāsta par ogu ārstniecisko nozīmi
un pielietojumu.)

Vasara: Jā, bērni, ogas ir viena no
galvenajām veselīga uztura sastāv-

daļām. Ogas aug ne tikai mežā, bet
arī dārzā. Dosimies uz mūsu
Mārītes dārzu.

Rotaļa „Mēs pa dārzu staigājam”

Mēs pa dārzu staigājam,
staigājam, staigājam, (*iet pa apli*)
Zemenes (upenes, ērkšķogas) me-
klējam. (*zemenes, grozās apļa
vidū*).

Re, re zemenes (upenes, ērkšķogas)
Garšīgas augušas (*rāda ar roku*

Vasara: Bērni, ko var pagatavot no
ogām?

Bērni: kompotu, uzpūteni, sulu,
ievārījumu, džemu, ķīseli, pīrāgu ar
ogām u.c.

Vasara: Skatieties, kas tā par
milzīgu ogu mūsu dārzā izaugusi!

Arbūzs: Sveicināti, draugi! Beidzot
jūs esat mani atraduši. Aicinu jūs
visus aplī, vārīsim brīnumkatliņā
ievārījumu.

Bērni “vāra” ogu ievārījumu.

Rotaļdeja „Vāru brīnumkatliņā”

(Bērni stāv aplī, pavārs ar kastrolī un pavārnīcu apļa vidū maisa „ievārījumu”).

Pavārs: Lieku visu katliņā,
Savā brīnumkatliņā.
Vāru, vāru garšīgu
Zemeņu ievārījumu.

(Cits bērns „pavārs” izvēlas ogu attēlu, liek brīnumkatliņā un „vāra” ievārījumu (aveņu, meloņu, upeņu, ķiršu u.c. ievārījumu).

Arbūzs: Bērni, dosimies uz
pļaviņu, kur organizēts pikniks ar
dažādu ogu degustāciju.
Bērni atnāk uz pļaviņu, kur uzklāts
galds ar bagātīgu ogu klāstu un pu-
tukrējumu.

Saimniece: Labdien, dārgie
ciemiņi. Es jums šodien sagādāju
gardu cienastu, vitamīniem bagātu.

Rotaļa „Uzmini pēc garšas”

Ņemsim mēs ar gudru ziņu,
Vārīsim kompotiņu!
Odziņas sarkanās,

Visiem bērniem garšo tās!
(Bērniem aizsien acis, dod nogaršot ogas, bērni min to nosaukumus.)

Pirmskolēni aklajā degustācijā min ogu nosaukumus.

Našņošanās ar ogām un putukrējumu.

Kukaiņu salidojums

ANITA SKALDERE,
Daugavpils pilsētas 27.pirmsskolas
izglītības iestādes pirmsskolas skolotāja

Kustību rotaļa „Kukaini, saki, ko tu dari?”.

Darbojas:

Bitīte Čaklīte – skolotāja,
Mārīte Raibīte – skolotāja,
Svētku dalībnieki – vidējā un
vecākā pirmsskolas vecuma bērni,
skolotāja.

*Vasara svētku dalībniekus sagaida
pirmsskolas iestādes brīvdabas teri-
torijā.*

Skolotāja: Vasarā, kad sāk ziedēt
puķes, augi – dārzos, mežos un
pļavās parādās daudz dažādu ku-
kaiņu. Viņi jau no paša rīta atlido
pie puķēm, augiem, meklē zied-
putekšņus, saldo sulu – nektāru.
Lūk, pie mums arī ir atlidojis kāds
cūkainis.

Bitīte Čaklīte:

Zum, zum, zum, zum,
Pār ziediem lidoju;
Zum, zum, zum, zum,
Es čakli strādāju.

Labdien! Es esmu Bitīte Čaklīte.
Man ļoti patīk vākt no puķēm saldo
nektāru.

Skolotāja: Bērni, skatieties, pie
mums lido vēl viens kukainis.

Bitīte Čaklīte:

Mazā, jaukā mārīte,
Lūdzu, lido šurpu te.
Pastāsti, kā klājas,
Kur ir tavas mājas!

Mārīte Raibīte:

Pār ziediem lidoju,
Pa zaļo pļavu klejoju.
Sildos siltā saulītē,
Atpūšos es zālītē.

Labdien! Es esmu Mārīte Raibīte.
Man ļoti patīk vasara. Kur ir mani
draugi – kukaiņi?

Skolotāja piedāvā bērniem,
izmantojot lupas, atrast iestādes
brīvdabas teritorijā kukaiņus un
nofotografēt tos. Bērni patstāvīgi
darbojas ar lupām, fotokameru
un planšetdatoru. Stāsta un
parāda citiem kukaiņus, kurus
novēroja.

Didaktiskā spēle „Kukaiņi paslēpušies”

Kukainis, kukainis,

Kāds tas ir kukainis?

(Zem zaļām lapiņām un puķītēm ir paslēpušies kukaiņi – nelielas rotaļlietas. Bērni meklē viņus, nosauc: muša, sienāzis, zirneklis, sparīte u.c.)

Skolotāja: Bērni, vai jūs zināt, kāda ir kukaiņu nozīme dabā?

Bērnu atbildes: kukaiņi apputeksnē augus. Kukaiņu kāpuri, kas dzīvo zemē, ar savām ejām uzirdina augsni, veicina tās labāku ventilāciju, apgādi ar ūdeni. Kukaiņi veic sanitāra funkcijas dabā.

Skolotāja: Bērni, vai kukaiņi ir bīstami? Kādus kukaiņus jūs zināt?

Bērnu atbildes: kukaiņu kodumi var izraisīt alerģiskās reakcijas. Daži kukaiņi var kļūt par slimību pārnēsātājiem.

Kustību rotaļa „Kukaini, saki, ko tu dari?” (Izmantot cepurītes: taurenis, vabole, sienāzis)

Sienāzi, sienāzi,

Saki, ko tu dari?

Mēs to gribam arī.

Ko dara sienāzis?

Sienāzis lec... (taurenis lido, vabole rāpo...)

Bērni imitē kukaiņu kustības.

Skolotāja: Bitīt un Mārīt, lido šurp un sauc līdzī bērnus. Lūk, aug liels koks, zem kura ir paslēpušies kukaiņi. Minēsim mīklas un atminēsim, atradīsim kukaini.

• Abi gali resni, viducis tievs.

(Skudra)

• Raiba gotiņa, zelta radziņi. (Bite)

• Apkārt ap degunu skrien, rokā nedodas. *(Muša)*

• Otram kož, pats raud. *(Ods)*

Skolotāja piedāvā bērniem, izmantojot lupas, atrast iestādes brīvības teritorijā kukaiņus un nofotografēt tos. Bērni patstāvīgi darbo

jas ar lupām, fotokameru un planšetdatoru. Stāsta un parāda citiem kukaiņus, kurus novēroja.

Skolotāja: Vasarā pļavās mēs varam dzirdēt, kā savas vijoles spēlē sienāži. Sienāzim ir garas ūsas, divi pāri spārnu, garas aizmugurējās kājas, kuras tiem palīdz veikt lielus lēcienus.

Bitīte Čaklīte: Kopā ar mūsu jau trajiem muzikantiem sienāžiem un skaistajiem taureņiem sarīkosim balli.

Mārīte Raibīte: No sākuma iepazīsimies ar dejas kustībām. Dejo mūsu spārniņi pa labi, pa kreisi. Un galvenais šūpojas mūsu vēderiņi – opā, opā!

Zem zaļām lapiņām un puķītēm ir paslēpušies kukaiņi – nelielas rotaļlietas. Bērni meklē viņus, nosauc: muša, sienāzis, zirneklis, sparīte u.c.

Muzikāla rotaļa „Taurenīši balli rīkoja”

Skolotāja: Ejot pa meža taciņām var sastapt skudru ģimeni. Tās velk uz savu māju zariņus, zāles stiebrīņus, sūnas. Skudru pūžņus nedrīkst postīt, tos vajag aizsargāt!

Bitīte Čaklīte:

Tip, tip, tip, tip skudras skrien, Čakli strādā augu dien'.
Vakarā, kad saule riet,
Skudras žigli mājup skrien.

Mārīte Raibīte: Bērni, palīdzēsim skudriņām attīrīt taciņu no nokritušajiem zariņiem, lai skudras varētu tikt uz savām mājām.
(Bērni lasa laukumā zariņus.)

Bitīte Čaklīte: Bērni, kādos gadalaikos jūs varat novērot kukaiņus?

Bērnu atbildes.

Mārīte Raibīte: Jā, vasarā patīk visiem. Lai jums paliek atmiņā vasaras dienas un kukaiņu salido

jums, piedāvāju uzzīmēt tos. Mums ir krāsas, molberts, otas, jūs varat izmantot arī spiedogus, pirkstiņus un plaukstiņas.

Bērni darbojās komandā.

Bitīte Čaklīte: Mums ir sanākusi ļoti skaista ainava.

Uz atvadām Bitīte Čaklīte un Mārīte Raibīte pasniedza bērniem kukaiņu žetonus.

Lai bērniem paliktu atmiņā vasaras dienas un kukaiņu salidojums, skolotājas piedāvā uzzīmēt piedzīvoto. Kopīgajā zīmēšanā, bērni varēja izmantot krāsas, spiedogus, pirkstiņus un plaukstiņas.

Jokojamais rīts „Mārzemītē”

MARUTA ERINA,
Mārupes novada pirmsskolas izglītības iestādes
„Mārzemītē” vadītājas vietniece izglītības darbā

Jau trešo gadu aprīļa mēnesi Mārupes pirmsskolas izglītības iestāde „Mārzemītē” noslēdz ar Joku dienu. Šogad Joku dienā pie „Mārzemītes” bērniem viesojās divas fejas - jokdares, kuras ieradās uz jokojamu rītu, lai jokotos, dejotu un priecātos kopā ar bērniem. Audzēkņi mājās ar vecāku palīdzību bija sagatavojušies jautrai modes skatei, darinot interesantas cepures, cimdus un zeķes. Modes šovu noslēdza jautras dejas un izpriecāšanās no sirds.

Joku dienas tradīcija izveidojās par godu „April, april” dienai, kas ir 1. aprīlis vai 30. aprīlis, kad izjoko citus līdzcilvēkus. Pirmajā gadā pasākums notika kā tematiskais rīts katrā grupā individuāli pēc skolotāju ieskatiem, pēc tam kopīgi nolēmām svinēt šo dienu kā kopīgu visas iestādes rītu un tā arī nosaucām par Joku rītu. Mūsu mērķis ir izdzīvot šo vienu dienu pavisam jocīgi, smieklīgi un citādāk.

Bērniem ļoti patīk šis pasākums, viņi ar prieku un interesi piedalās gan tērpu gatavošanā, gan joku dienas koncertiņā un tieši tāpēc neatteiksimies no šī pasākuma, jo tas ir viens jautrs, pozitīvs, radošs un interesants rīts mūsu pirmsskolā. Joku diena visus trīs gadus ir notikusi rīta cēlienā un domāju, ka tā tas arī paliks turpmāk. Ja vecākiem

 Mūsu mērķis ir izdzīvot šo vienu dienu pavisam jocīgi, smieklīgi un citādāk

ir iespēja, viņi droši var apmeklēt ikvienu pasākumu, kurš notiek rīta cēlienā. Ja ir labi laika apstākļi, iespējams mēģināsim svinēt ārā. Kāpēc ne? Bet šogad par godu neparasti skaisti izrotātajai zālei, svētkus svinējām iekštelpās.

Kā ierasts, ikviens pasākums tiek sadalīts divās daļās, jo esam pirmsskola ar 12 grupām, pirmajā un otrajā daļā ir sešas grupas (grupas tiek sadalītas pa vecumposmiem). Šogad joku rīta tematika bērniem bija modes skate - neparastie apģērbi, neparastās cepures, neparastās somas, neparastās zeķes, neparastie cimdi un neparastās šlipes.

Mūsaprāt, bērniem visvairāk prieku sniedz aktivitātes, kurās viņi jūtas droši, pārliecināti un pats galvenais brīvi.

 Šogad joku rīta tematika bērniem bija modes skate – neparastie apģērbi, neparastās cepures, neparastās somas, neparastās zeķes, neparastie cimdi un neparastās šlipes.

VISI FOTO: no PII "Mārzemīte" arhīva

Laikraksta „Izglītība un Kultūra” elektroniskais
pielikums „Pirmsskolas Izglītība”
Izdevējs: SIA „V-Media”
Vienotais reģistrācijas numurs: 40103369264
Redakcijas tālr.: 26002264
Redakcijas e-pasts: redakcija@izglitiba-kultura.lv
www.izglitiba-kultura.lv

Redaktore: Vita Pļaviņa
Korektore: Dace Sokolova
Datorgrafiķe: Anna Druka
Vāka ilustrācija: Zete Riekstiņa, 4 gadi